ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 10ης Σεπτεμβρίου 2025*

«Πρόσβαση στα έγγραφα – Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 – Έγγραφα που αφορούν τις εργασίες της συγκροτηθείσας από το Συμβούλιο ομάδας “Κώδικας Δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων)” – Μερική άρνηση πρόσβασης – Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 1049/2001 – Εξαιρέσεις σχετικά με την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις και τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους – Γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας – Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

Στην υπόθεση T-255/24,

Martijn Frederik Nouwen, κάτοικος Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενος από τον M. Weijers, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τον B. Driessen και την L. Atzeni,

καθού,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Kornezov, πρόεδρο, D. Petrlík (εισηγητή) και S. Kingston, δικαστές,

γραμματέας: L. Ramette, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία, και ιδίως:

– τη διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων της 6ης Νοεμβρίου 2024 και τα προσκομισθέντα σε εκτέλεσή της έγγραφα, τα οποία κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Νοεμβρίου 2024, και

– τα μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας της 31ης Μαρτίου 2025,

κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Απριλίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

1 Με την προσφυγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ο Martijn Frederik Nouwen, προσφεύγων, ζητεί την ακύρωση της απόφασης SGS 24/00008 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 7ης Μαρτίου 2024, με την οποία το Συμβούλιο αρνήθηκε να του παράσχει πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της συγκροτηθείσας από αυτό ομάδας η οποία απαρτίζεται από υψηλά ισταμένους αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας»), σχετικά με την αναθεώρηση ενός κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά

2 Το 1997, εντός ενός γενικότερου προβληματισμού για τον επιζήμιο φορολογικό ανταγωνισμό, το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 1997 και εξέδωσαν ψήφισμα για τη θέσπιση κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων (ΕΕ 1998, C 2, σ. 2, στο εξής: κώδικας φορολογικής δεοντολογίας).

3 Το 2022 ο κώδικας φορολογικής δεοντολογίας τροποποιήθηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που είχαν συνέλθει στο πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με έναν αναθεωρημένο κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων (ΕΕ 2022, C 433, σ. 1), διευκρινιζομένου ότι το ψήφισμα αυτό δεν εντάσσεται στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας.

4 Ο προσφεύγων είναι καθηγητής ο οποίος, μεταξύ άλλων, πραγματοποιεί έρευνες σχετικά με τον κώδικα φορολογικής δεοντολογίας.

5 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 14ης Ιουλίου 2023 (στο εξής: αρχική αίτηση), ο προσφεύγων ζήτησε από το Συμβούλιο, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), να του κοινοποιήσει τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων τους, που είχαν ανταλλαγεί μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Συμβουλίου από το 2019 έως τις 30 Μαΐου 2023, όσον αφορά τη «μεταρρύθμιση/αναθεώρηση της/του (εντολής/πεδίου εφαρμογής του) κώδικα φορολογικής δεοντολογίας (και του εποπτικού οργάνου: ομάδα “Κώδικας δεοντολογίας”)» (στο εξής: αίτηση πρόσβασης).

6 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 7ης Αυγούστου 2023, το Συμβούλιο απάντησε στην αρχική αίτηση δηλώνοντας ότι δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει τα έγγραφα που ανταποκρίνονταν στο περιεχόμενο της αίτησης πρόσβασης.

7 Στις 25 Αυγούστου 2023 ο προσφεύγων επανήλθε στο αίτημά του πρόσβασης με νέο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με το οποίο παρείχε στο Συμβούλιο ορισμένες πληροφορίες που θα διευκόλυναν τον προσδιορισμό των εγγράφων που αποτελούσαν το αντικείμενο του αιτήματος.

8 Κατόπιν νέας έρευνας, το Συμβούλιο, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 8ης Σεπτεμβρίου 2023, ανέφερε ότι δεν είχε στην κατοχή του τα ζητηθέντα έγγραφα.

9 Την ίδια ημέρα ο προσφεύγων απάντησε στο Συμβούλιο ότι, κατά την άποψή του, το Συμβούλιο είχε πράγματι στη διάθεσή του ορισμένα από τα έγγραφα που ανταποκρίνονταν στο περιεχόμενο της αρχικής αίτησής του. Συναφώς, ο προσφεύγων αναφέρθηκε σε μια θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας τελούσα υπό τη διαχείριση του Συμβουλίου, στην οποία, μεταξύ άλλων, τρία κράτη μέλη είχαν αποστείλει μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας.

10 Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 20ής Οκτωβρίου 2023, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι κατάφερε να εντοπίσει ορισμένα έγγραφα που ανταποκρίνονταν στα κριτήρια της αίτησης πρόσβασης και ότι ήταν σε διαδικασία διαβούλευσης με την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σχετικά με τη δυνατότητα γνωστοποίησης των εγγράφων αυτών.

11 Στις 30 Ιανουαρίου 2024, ελλείψει απαντήσεως εκ μέρους του Συμβουλίου όσον αφορά τα έγγραφα που είχε εντοπίσει, ο προσφεύγων υπέβαλε επιβεβαιωτική αίτηση δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 (στο εξής: επιβεβαιωτική αίτηση).

12 Στις 13 Φεβρουαρίου 2024 το Συμβούλιο δήλωσε ότι επρόκειτο να δοθεί απάντηση στην επιβεβαιωτική αίτηση εντός προθεσμίας δεκαπέντε εργάσιμων ημερών. Η προθεσμία αυτή παρατάθηκε στη συνέχεια, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 20ής Φεβρουαρίου 2024, κατά δεκαπέντε επιπλέον εργάσιμες ημέρες.

13 Στις 7 Μαρτίου 2024 το Συμβούλιο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία προσδιόρισε 75 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που ανταποκρίνονταν στα κριτήρια της αίτησης πρόσβασης. Γνωστοποίησε πλήρως 55 από τα έγγραφα αυτά στον προσφεύγοντα. Αρνήθηκε εξ ολοκλήρου την πρόσβαση σε 19 από τα εν λόγω έγγραφα και εν μέρει σε ένα εξ αυτών (στο εξής, από κοινού: επίδικα έγγραφα).

14 Ειδικότερα, το Συμβούλιο, αφενός, αρνήθηκε εξ ολοκλήρου την πρόσβαση στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας, είχαν αποστείλει:

– η Ιρλανδία στις 16 Οκτωβρίου, 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020 καθώς και στις 19 Φεβρουαρίου, 2 Αυγούστου, 19 Οκτωβρίου, 21 Οκτωβρίου και 3 Νοεμβρίου 2021·

– η Γαλλική Δημοκρατία στις 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020·

– η Ιταλική Δημοκρατία στις 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020 καθώς και στις 6 Αυγούστου και 23 Νοεμβρίου 2021·

– το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στις 26 Οκτωβρίου 2020 καθώς και στις 4 Αυγούστου, 19 Οκτωβρίου και 2 Νοεμβρίου 2021·

– η Δημοκρατία της Αυστρίας στις 15 Οκτωβρίου 2021.

15 Αφετέρου, το Συμβούλιο αρνήθηκε εν μέρει την πρόσβαση σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχε αποστείλει, στο ίδιο πλαίσιο, η Δημοκρατία της Λιθουανίας στις 24 Νοεμβρίου 2021.

16 Το Συμβούλιο στήριξε την άρνηση παροχής πρόσβασης στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, κατόπιν διαβουλεύσεως, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, με τα κράτη μέλη από τα οποία προέρχονταν τα επίδικα έγγραφα.

17 Με διάταξη της 6ης Νοεμβρίου 2024, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 91, στοιχείο γ′, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να προσκομίσει τα επίδικα έγγραφα. Το Συμβούλιο συμμορφώθηκε προς τη διάταξη αυτήν. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 104 του Κανονισμού Διαδικασίας, τα εν λόγω έγγραφα δεν κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα.

Αιτήματα των διαδίκων

18 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η αίτησή του πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα·

– να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

19 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

20 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούν:

– ο πρώτος, ελλιπή ή πλημμελή εξέταση της αίτησης πρόσβασης ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας·

– ο δεύτερος, ο οποίος αποτελείται από πέντε σκέλη, αδικαιολόγητη άρνηση πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας·

– ο τρίτος, αδικαιολόγητη άρνηση μερικής πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα στα οποία δεν επετράπη η πλήρης πρόσβαση ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ελλιπής ή πλημμελής εξέταση της αίτησης πρόσβασης ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας

21 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως περιλαμβάνει, κατ' ουσίαν, δύο αιτιάσεις.

Επί της πρώτης αιτιάσεως, η οποία αφορά ελλιπή ή πλημμελή εξέταση της αίτησης πρόσβασης

22 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η αίτησή του πρόσβασης εξετάστηκε ελλιπώς ή, τουλάχιστον, πλημμελώς. Συγκεκριμένα, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η μονάδα «Φορολογική Πολιτική, Τελωνειακή Ένωση και Εξαγωγικές Πιστώσεις» του Συμβουλίου, η οποία πραγματοποίησε τις έρευνες για τον εντοπισμό των ζητηθέντων εγγράφων, δήλωσε δύο φορές σε απάντηση προς την αρχική αίτηση ότι δεν είχε στην κατοχή της τα έγγραφα αυτά, με αποτέλεσμα ο προσφεύγων να μην είναι σε θέση να εξακριβώσει εάν το Συμβούλιο είχε συγκεντρώσει το σύνολο των ζητηθέντων εγγράφων. Η αβεβαιότητα αυτή καθίσταται ακόμη πιο έκδηλη εάν ληφθεί υπόψη ότι η θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που μνημονεύεται στη σκέψη 9 ανωτέρω αποτελεί τη μοναδική διεύθυνση που χρησιμοποιούσαν επί σειρά ετών τα μέλη της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας». Επομένως, δεν ήταν απαραίτητο ο προσφεύγων να παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες στο Συμβούλιο σχετικά με τη θέση των ζητηθέντων εγγράφων.

23 Το Συμβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

24 Με την αιτίασή του, ο προσφεύγων προσάπτει, κατ’ ουσίαν, στο Συμβούλιο ότι δεν τήρησε την υποχρέωσή του να παράσχει πλήρη κατάλογο των ζητηθέντων εγγράφων.

25 Συναφώς, επισημαίνεται ότι κάθε άρνηση παροχής πρόσβασης μπορεί να προσβληθεί δικαστικά ανεξαρτήτως των λόγων στους οποίους στηρίζεται. Επομένως, εάν το θεσμικό όργανο υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται το έγγραφο στο οποίο ζητείται πρόσβαση, οφείλει, σε περίπτωση αμφισβήτησης, να αιτιολογήσει ενώπιον του δικαστή της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εξ αυτού του λόγου άρνησή του παροχής πρόσβασης (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2019, Dehousse κατά Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T-433/17, EU:T:2019:632, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Εντούτοις, από το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1049/2001 προκύπτει ότι η δυνατότητα ενός θεσμικού οργάνου να κάνει δεκτή μια αίτηση πρόσβασης προϋποθέτει, κατ’ ανάγκην, ότι τα έγγραφα τα οποία αφορά η αίτηση υφίστανται (βλ. απόφαση της 23ης Απριλίου 2018, Verein Deutsche Sprache κατά Επιτροπής, T-468/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:207, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

27 Όταν, όμως, ένα θεσμικό όργανο δηλώνει, στο πλαίσιο αίτησης πρόσβασης, ότι ένα έγγραφο δεν υπάρχει, τεκμαίρεται η μη ύπαρξη του εγγράφου αυτού, σύμφωνα με το τεκμήριο νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης (βλ. απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 2024, British American Tobacco Polska Trading κατά Επιτροπής, T-311/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:645, σκέψη 75 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

28 Για τους ίδιους λόγους, η δήλωση θεσμικού οργάνου ότι δεν υπάρχουν άλλα έγγραφα πλην εκείνων τα οποία το ίδιο προσδιόρισε ως ανταποκρινόμενα στην αίτηση πρόσβασης απολαύει επίσης τεκμηρίου νομιμότητας (απόφαση της 23ης Απριλίου 2018, Verein Deutsche Sprache κατά Επιτροπής, T-468/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:207, σκέψη 36).

29 Ωστόσο, το τεκμήριο αυτό μπορεί να ανατραπεί με κάθε μέσο, βάσει κρίσιμων και συγκλινουσών ενδείξεων που προσκομίζει ο αιτών την πρόσβαση (βλ. απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 2024, British American Tobacco Polska Trading κατά Επιτροπής, T-311/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:645, σκέψη 76 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

30 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο ανέφερε, στο σημείο 8 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι, κατόπιν έρευνας, είχε προσδιορίσει ορισμένα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που ανταποκρίνονταν στα μνημονευόμενα στην αίτηση πρόσβασης κριτήρια, ο κατάλογος των οποίων περιλαμβάνεται στην εν λόγω απόφαση. Επομένως, εμμέσως πλην σαφώς, το Συμβούλιο έκρινε ότι δεν είχε στην κατοχή του άλλα έγγραφα που να ανταποκρίνονται στα εν λόγω κριτήρια.

31 Ο προσφεύγων αμφισβητεί την αξιοπιστία της δήλωσης αυτής για τον λόγο ότι το Συμβούλιο είχε σε πρώτο χρόνο αρνηθεί, απαντώντας στην αρχική αίτηση, ότι είχε στην κατοχή του τα ζητηθέντα έγγραφα.

32 Συναφώς, επισημαίνεται, αφενός, ότι τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού 1049/2001 προβλέπουν, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 13 του κανονισμού, δύο σταδίων διαδικασία πρόσβασης στα έγγραφα. Η απάντηση σε μια αρχική αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, συνιστά απλώς μια πρώτη λήψη θέσης. Η απάντηση αυτή παρέχει στον μεν αιτούντα το προβλεπόμενο στο άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού δικαίωμα να υποβάλει εκ νέου αίτηση πρόσβασης παρά την πρώτη αιτιολογημένη άρνηση, στο δε οικείο θεσμικό όργανο της Ένωσης τη δυνατότητα να επανεξετάσει την αρχική θέση του προτού λάβει τυχόν απορριπτική απόφαση και να διορθώσει, ενδεχομένως, τυχόν ελλείψεις νομιμότητας τις οποίες ενέχει η αρχική άρνηση (βλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Validity κατά Επιτροπής, C-51/23 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2024:664, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Αφετέρου, το θεσμικό όργανο υποχρεούται να προβαίνει σε πλήρη εξέταση του συνόλου των εγγράφων που καλύπτονται από αίτηση γνωστοποίησης και, ως εκ τούτου, δύναται ανά πάσα στιγμή, άρα και για πρώτη φορά στο στάδιο της εξέτασης της επιβεβαιωτικής αίτησης, να προσδιορίζει νέα έγγραφα που ενδέχεται να συνδέονται με την αίτηση (βλ. απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2024, Kargins κατά Επιτροπής, T-110/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:805, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

34 Επομένως, το γεγονός και μόνον ότι, κατόπιν επιβεβαιωτικής αίτησης, προσδιορίζονται περισσότερα έγγραφα που ανταποκρίνονται στην αίτηση πρόσβασης δεν μπορεί να αποτελέσει κρίσιμο στοιχείο για την ανατροπή του τεκμηρίου νομιμότητας που μνημονεύθηκε στη σκέψη 28 ανωτέρω.

35 Περαιτέρω, στερείται επίσης σημασίας το γεγονός ότι ο προσφεύγων προσδιόρισε, με την επιβεβαιωτική αίτησή του, τη θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στην οποία το Συμβούλιο μπορούσε να εντοπίσει τα ζητηθέντα έγγραφα. Πράγματι, εξ αυτής και μόνον της πληροφορίας δεν προκύπτει ότι το Συμβούλιο είχε στη διάθεσή του περισσότερα έγγραφα από εκείνα που είχε εντοπίσει βάσει της πληροφορίας αυτής.

36 Τέλος, ο προσφεύγων δεν έθεσε υπόψη του Γενικού Δικαστηρίου κανένα άλλο επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο προς αντίκρουση των ισχυρισμών του Συμβουλίου που εκτίθενται στο σημείο 8 της προσβαλλομένης απόφασης.

37 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 26 έως 29 ανωτέρω, ο προσφεύγων δεν ανέτρεψε το τεκμήριο νομιμότητας της προσβαλλομένης απόφασης όσον αφορά το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν είχε στη διάθεσή του άλλα έγγραφα που να ανταποκρίνονται στην αίτηση πρόσβασης πέραν εκείνων που προσδιορίστηκαν με την εν λόγω απόφαση.

38 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το Συμβούλιο ουδόλως τον είχε ενημερώσει ότι η αρχική αίτησή του δεν ήταν αρκούντως σαφής.

39 Επ' αυτού, το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 προβλέπει ότι, εάν η αίτηση πρόσβασης δεν είναι επαρκώς σαφής, το θεσμικό όργανο ζητεί από τον αιτούντα να διευκρινίσει την αίτησή του βοηθώντας τον προς τούτο.

40 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι μόνη η διαπίστωση ασάφειας στην αίτηση πρόσβασης πρέπει, ανεξαρτήτως των αιτίων της εν λόγω ασάφειας, να οδηγεί το όργανο προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση σε επικοινωνία με τον αιτούντα προκειμένου να καταστεί δυνατός ο ακριβέστερος δυνατός προσδιορισμός των ζητούμενων εγγράφων (βλ. απόφαση της 22ας Μαΐου 2012, Internationaler Hilfsfonds κατά Επιτροπής, T-300/10, EU:T:2012:247, σκέψη 84 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

41 Εν προκειμένω, σε συνέχεια των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Συμβουλίου που μνημονεύονται στις σκέψεις 6 και 8 ανωτέρω, ο προσφεύγων τού παρέσχε περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τα ζητηθέντα έγγραφα, προσδιορίζοντας, μεταξύ άλλων, τη θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στην οποία, κατά την άποψή του, το Συμβούλιο μπορούσε να εντοπίσει τα έγγραφα αυτά.

42 Κατόπιν της διευκρίνησης αυτής, το Συμβούλιο εντόπισε τα έγγραφα που αποτελούσαν το αντικείμενο της αίτησης πρόσβασης, όπως προκύπτει από το μήνυμά του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περί του οποίου γίνεται λόγος στη σκέψη 10 ανωτέρω.

43 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Συμβούλιο δεν ήταν υποχρεωμένο να έλθει εκ νέου σε επαφή με τον προσφεύγοντα προκειμένου να προσδιορίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα ζητηθέντα έγγραφα προτού εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

44 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η πρώτη αιτίαση που προβάλλεται προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί της δεύτερης αιτίασης, η οποία αφορά έλλειψη αιτιολογίας σε σχέση με τη μέθοδο αναζήτησης που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να δοθεί απάντηση στην αίτηση πρόσβασης

45 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι από τις εξηγήσεις του Συμβουλίου δεν μπορεί να συναχθεί η μέθοδος αναζήτησης που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να δοθεί απάντηση στην αίτηση πρόσβασης και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί εάν το Συμβούλιο είχε συγκεντρώσει το σύνολο των ζητηθέντων εγγράφων. Ειδικότερα, για να αιτιολογήσει επαρκώς κατά νόμον την προσβαλλόμενη απόφαση, το Συμβούλιο όφειλε να αναφέρει τα συστήματα που χρησιμοποιήθηκαν για τον εντοπισμό των εν λόγω εγγράφων, τους όρους αναζήτησης που εφαρμόστηκαν, τις ερωτήσεις που τέθηκαν στα αρμόδια πρόσωπα των οικείων μονάδων και την ενδεχόμενη διαλογή στην οποία προέβη η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου.

46 Το Συμβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

47 Η απαιτούμενη κατά το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της επίμαχης πράξης, πρέπει δε εξ αυτής να προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η υποχρέωση

αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως με το περιεχόμενο της πράξης, τη φύση των παρατιθέμενων στοιχείων της αιτιολογίας και το συμφέρον που έχουν ενδεχομένως για παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Δεν απαιτείται να προσδιορίζονται στην αιτιολογία όλα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που ασκούν επιρροή, καθόσον το ζήτημα εάν η αιτιολογία μιας πράξης ανταποκρίνεται στις επιταγές του εν λόγω άρθρου πρέπει να εξετάζεται με γνώμονα όχι μόνο το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν τον σχετικό τομέα (βλ. απόφαση της 24ης Απριλίου 2024, Naass και Sea-Watch κατά Frontex, T-205/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:266, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

48 Όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο δόθηκε απάντηση σε επιβεβαιωτική αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα, πρέπει να εξεταστεί η επάρκεια της αιτιολογίας ιδίως υπό το πρίσμα του συνόλου της επικοινωνίας μεταξύ του θεσμικού οργάνου και του αιτούντος την πρόσβαση, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που ο τελευταίος είχε στη διάθεσή του όσον αφορά τη φύση και το περιεχόμενο των ζητηθέντων εγγράφων (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 24ης Απριλίου 2024, Naass και Sea-Watch κατά Frontex, T-205/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:266, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

49 Επιπλέον, εάν ένα θεσμικό όργανο εξηγεί, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, ότι δεν έχει στην κατοχή του άλλα έγγραφα που να ανταποκρίνονται στην αίτηση πρόσβασης πέραν των γνωστοποιηθέντων ή προσδιορισθέντων εγγράφων, δεν μπορεί να του προσαφθεί έλλειψη αιτιολογίας (πρβλ. αποφάσεις της 23ης Απριλίου 2018, Verein Deutsche Sprache κατά Επιτροπής, T-468/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:207, σκέψη 40· της 25ης Σεπτεμβρίου 2024, British American Tobacco Polska Trading κατά Επιτροπής, T-311/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:645, σκέψη 93, και της 13ης Νοεμβρίου 2024, Kargins κατά Επιτροπής, T-110/23, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:805, σκέψεις 22 και 23).

50 Εν προκειμένω, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 5 ανωτέρω, ο προσφεύγων είχε προσδιορίσει στην αρχική αίτησή του τους συντάκτες, τους παραλήπτες και το αντικείμενο των ζητηθέντων εγγράφων, καθώς και την περίοδο κατά την οποία συντάχθηκαν.

51 Επιπλέον, από τις σκέψεις 9 και 10 ανωτέρω προκύπτει ότι, κατόπιν των πρόσθετων πληροφοριών που του παρέσχε ο προσφεύγων με την επιβεβαιωτική αίτησή του, ιδίως σε σχέση με την ύπαρξη θυρίδας ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, το Συμβούλιο προσδιόρισε τα έγγραφα που ανταποκρίνονταν στα κατά την αίτηση πρόσβασης κριτήρια.

52 Το Συμβούλιο παρέθεσε τα έγγραφα αυτά στο σημείο 8 της προσβαλλομένης απόφασης, προσδιορίζοντας κάθε φορά τον συντάκτη τους και την ημερομηνία κατάρτισής τους.

53 Από τις εξηγήσεις αυτές και από το πλαίσιο εντός του οποίου δόθηκαν προκύπτει, εμμέσως πλην σαφώς, ότι το Συμβούλιο εξέτασε την αναφερθείσα από τον προσφεύγοντα θυρίδα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας προκειμένου να εντοπίσει τα ζητηθέντα έγγραφα και επέλεξε τα έγγραφα που ανταποκρίνονταν στην αίτηση πρόσβασης βάσει των κριτηρίων που είχε προσδιορίσει ο προσφεύγων στην αρχική αίτησή του. Από τις εξηγήσεις αυτές προκύπτει επίσης ότι το Συμβούλιο εκτιμά ότι δεν έχει στη διάθεσή του άλλα έγγραφα που να ανταποκρίνονται στην αίτηση πρόσβασης.

54 Υπό τις συνθήκες αυτές, σύμφωνα δε με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 47 έως 49 ανωτέρω, το Συμβούλιο δεν ήταν υποχρεωμένο να περιλάβει στην αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα στα οποία είχε ανατρέξει σε αναζήτηση των ζητηθέντων εγγράφων, τους όρους αναζήτησης που χρησιμοποιήθηκαν, τις ερωτήσεις που τέθηκαν στα αρμόδια πρόσωπα των οικείων μονάδων ή την τυχόν διαλογή στην οποία προέβη η νομική υπηρεσία του.

55 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η δεύτερη αιτίαση που προβάλλεται προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του πρώτου, του δευτέρου, του τρίτου και του τέταρτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, τα οποία αφορούν αδικαιολόγητη άρνηση παροχής πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας

56 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το Συμβούλιο αρνήθηκε να γνωστοποιήσει τα επίδικα έγγραφα με την αιτιολογία ότι η γνωστοποίησή τους θα έθιγε τα δημόσια συμφέροντα που προστατεύονται από το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, ήτοι τα δημόσια συμφέροντα που συνδέονται με τις διεθνείς σχέσεις και τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους.

57 Συναφώς, κατ’ αρχάς, όσον αφορά την προστασία του δημοσίου συμφέροντος σχετικά με τις διεθνείς σχέσεις, το Συμβούλιο εξήγησε, στο σημείο 39 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι τα επίδικα έγγραφα «περι[είχαν] στοιχεία συζήτησης σχετικά με την αναθεώρηση της εντολής της ομάδας “Κώδικας δεοντολογίας”, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ομάδα αυτή θα είναι σε θέση στο μέλλον να συνεχίσει να συμβάλλει αποτελεσματικά στην προώθηση ενός θεμιτού φορολογικού ανταγωνισμού και στην καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών», και ότι «[τ]α έγγραφα αυτά περι[είχαν] λεπτομέρειες για διάφορα ευαίσθητα φορολογικά ζητήματα που αφορούσαν τρίτες χώρες».

58 Στη συνέχεια, στο σημείο 40 της προσβαλλομένης απόφασης, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι, «[κ]αθόσον τα έγγραφα αυτά αναφέρ[ονταν] στο ενδεχόμενο τροποποιήσεων όσον αφορά ειδικότερα το περιεχόμενο της εντολής [της ομάδας αυτής], στο πλαίσιο εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο, η γνωστοποίησή τους θα επηρέαζε τις διαπραγματεύσεις στα διεθνή φόρα και θα αποδυνάμωνε τη θέση της Ένωσης έναντι τρίτων χωρών».

59 Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το σημείο 41 της προσβαλλομένης απόφασης, «η γνωστοποίηση εσωτερικών εγγράφων εργασίας, ακόμη και μετά τη λήψη απόφασης, θα επέτρεπε στις τρίτες χώρες να έχουν πρόσβαση στις προκαταρκτικές παρατηρήσεις, θέσεις και επιμέρους συμπεράσματα κάθε κράτους μέλους, τα οποία δεν ταυτίζονται κατ’ ανάγκην με την τελική θέση που έλαβε το Συμβούλιο». Αναφέρεται επίσης ότι «[η] γνωστοποίηση των εγγράφων αυτών [ήταν] ικανή να βλάψει την ομαλή ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων με τις τρίτες χώρες καθόσον θα αποκαλύπτονταν οι θέσεις των κρατών μελών επί των ζητημάτων αυτών».

60 Για τους λόγους αυτούς, το Συμβούλιο έκρινε, στο σημείο 42 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι «η δημοσιοποίηση των [επίδικων εγγράφων] θα έθιγε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όσον αφορά τις δημόσιες σχέσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού […] 1049/2001».

61 Όσον αφορά την προστασία της δημοσιονομικής, νομισματικής ή οικονομικής πολιτικής της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, το Συμβούλιο επανέλαβε, στο σημείο 43 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι «[τ]α [επίδικα] έγγραφα [αφορούσαν] την αναθεώρηση της εντολής της ομάδας ["Κώδικας δεοντολογίας"] […] [και] αναφέρ[ονταν] στο ενδεχόμενο τροποποιήσεων, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο της εντολής στο πλαίσιο των εξελίξεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο».

62 Επιπλέον, κατά το σημείο 44 της προσβαλλομένης απόφασης, «[τ]α έγγραφα αυτά αφορούν βασικά ζητήματα σχετικά με τις επιλογές και τη μεθοδολογία βάσει των οποίων μπορεί να διασφαλιστεί ότι η ομάδα "Κώδικας δεοντολογίας" θα είναι σε θέση στο μέλλον να συνεχίσει να συμβάλλει αποτελεσματικά στην προώθηση ενός θεμιτού φορολογικού ανταγωνισμού και στην καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών».

63 Στο σημείο 45 της προσβαλλομένης απόφασης, το Συμβούλιο επισήμανε ότι «[τ]α [επίδικα] έγγραφα περι[είχαν] ορισμένα σχόλια τα οποία δεν [αντανακλώντο] στην τελική θέση που υιοθέτησε το Συμβούλιο, περιλαμβανομένων ορισμένων σχολίων σχετικά με ενδεχόμενα μελλοντικά μέτρα που [ε]πρόκειτ[ο] να λάβουν οι κυβερνήσεις των διαφόρων κρατών μελών στον τομέα της φορολογίας και της πρόληψης της φοροαποφυγής». Στο ίδιο σημείο διευκρινίζεται επίσης ότι «[η] γνωστοποίηση των οικείων εγγράφων θα δημιουργούσε, κατά τρόπο πραγματικά προβλέψιμο και όχι αμιγώς υποθετικό, ένα ασταθές κανονιστικό περιβάλλον ικανό να προκαλέσει αδικαιολόγητη και ανεπιθύμητη συμπεριφορά εκ μέρους των οικονομικών φορέων» και ότι «[ο]ι ενδεχόμενες αντιδράσεις των οικονομικών φορέων σε τέτοιου είδους σχόλια εργασίας σχετικά με ενδεχόμενες μελλοντικές προσαρμογές της δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών θα μπορούσαν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη δημοσιονομική ή οικονομική πολιτική των οικείων κρατών μελών».

64 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα, στο σημείο 46 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι «η γνωστοποίηση των [επίδικων] εγγράφων θα έθιγε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όσον αφορά τη δημοσιονομική και οικονομική πολιτική της […] Ένωσης και των κρατών μελών της».

65 Στο πλαίσιο ακριβώς αυτό πρέπει να εξεταστούν το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.

Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά εσφαλμένη εκτίμηση από το Συμβούλιο των λόγων που προέβαλαν τα κράτη μέλη για να αντιταχθούν στη γνωστοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων και ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας, καθώς και επί του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά ανακρίβεια του πραγματικού πλαισίου στο οποίο στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση και ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας

66 Με το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων αμφισβητεί ότι δεν έχει δημοσιοποιηθεί κανένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προερχόμενο από την Ιρλανδία, την Ιταλική Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και τη Δημοκρατία της Αυστρίας, αφ' ης στιγμής τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όλων σχεδόν των λοιπών κρατών μελών, για τα οποία διαπιστώθηκε ότι ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο της αίτησης πρόσβασης, έχουν δημοσιοποιηθεί. Επομένως, φαίνεται ότι οι κινήσεις του Συμβουλίου υπαγορεύθηκαν από τα συμφέροντα των τεσσάρων αυτών κρατών μελών, και όχι από το περιεχόμενο των επίδικων εγγράφων, και, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο δεν εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Αν μη τι άλλο, το Συμβούλιο δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή του ως προς το σημείο αυτό.

67 Με το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, για τους ίδιους λόγους, η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε εσφαλμένο πραγματικό πλαίσιο. Εν πάση περιπτώσει, το Συμβούλιο κακώς παρέλειψε να αιτιολογήσει γιατί και με ποιον τρόπο τα επίδικα έγγραφα διέφεραν από εκείνα που δημοσιοποιήθηκαν.

68 Το Συμβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

69 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από το θεσμικό όργανο να μη δημοσιοποιήσει ένα έγγραφο προερχόμενο από αυτό χωρίς προηγούμενη συμφωνία του.

70 Η άσκηση της εξουσίας την οποία απονέμει στο οικείο κράτος μέλος το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 πλαισιώνεται από τις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 έως 3 του ίδιου αυτού άρθρου, οπότε στο οικείο κράτος μέλος αναγνωρίζεται επ' αυτού απλώς και μόνον εξουσία συμμετοχής στην απόφαση του θεσμικού οργάνου. Η προηγούμενη συμφωνία του οικείου κράτους μέλους, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, δεν ομοιάζει συνεπώς με δικαίωμα αρνησικυρίας κατά το δοκούν, αλλά με κάποιας μορφής σύμφωνη γνώμη ως προς το ότι δεν συντρέχουν λόγοι εξαιρέσεως βασιζόμενοι στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού. Ως εκ τούτου, η διαδικασία λήψης αποφάσεων, την οποία θεσπίζει το εν λόγω άρθρο 4, παράγραφος 5, επιβάλλει τόσο στο οικείο θεσμικό όργανο όσο και στο κράτος μέλος την υποχρέωση να περιορίζονται στις ουσιαστικής φύσεως εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3 (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

71 Αφ' ης στιγμής η εφαρμογή των κανόνων του δικαίου της Ένωσης ανατίθεται από κοινού στο θεσμικό όργανο και στο κράτος μέλος το οποίο άσκησε την προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 ευχέρεια, οπότε η εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαρτάται από τον μεταξύ τους διάλογο, αμφότερα οφείλουν, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας, να ενεργήσουν και να συνεργαστούν κατά τρόπον ώστε οι ως άνω κανόνες να τύχουν αποτελεσματικής εφαρμογής (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

72 Εντούτοις, η παρέμβαση του οικείου κράτους μέλους δεν επηρεάζει, έναντι του αιτούντος, τον χαρακτήρα πράξης της Ένωσης την οποία του απευθύνει μεταγενέστερα το θεσμικό όργανο ως απάντηση σε αίτηση πρόσβασης της οποίας έχει επιληφθεί όσον αφορά έγγραφο ευρισκόμενο στην κατοχή του (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

73 Επομένως, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το οποίο, μετά το πέρας του διαλόγου με το θεσμικό όργανο, εναντιώνεται στη γνωστοποίηση του επίμαχου εγγράφου οφείλει να αιτιολογήσει την εναντίωσή του υπό το πρίσμα των εξαιρέσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1049/2001 (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

74 Επιπροσθέτως, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού 1049/2001, το θεσμικό όργανο οφείλει να αιτιολογήσει την απορριπτική απόφαση την οποία απευθύνει στον αιτούμενο την πρόσβαση. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι το θεσμικό όργανο πρέπει να αναφέρει στην απόφασή του όχι μόνον την εκδηλωθείσα εναντίωση του ενδιαφερόμενου

κράτους μέλους στη γνωστοποίηση του ζητηθέντος εγγράφου, αλλά και τους λόγους που επικαλέστηκε το οικείο κράτος μέλος προκειμένου να συναγάγει ότι εφαρμόζεται μία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης. Πράγματι, παρόμοιες ενδείξεις είναι ικανές να παράσχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα να κατανοήσει την προέλευση και τους προβαλλόμενους λόγους της άρνησης, στο δε αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει, ενδεχομένως, τον έλεγχο που του έχει ανατεθεί (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

75 Πάντως, το θεσμικό όργανο δεν οφείλει να προβεί, όσον αφορά το έγγραφο για το οποίο υφίσταται άρνηση γνωστοποίησης, σε εξαντλητική εξέταση των λόγων εναντίωσης που προέβαλε το οικείο κράτος μέλος βάσει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001. Επομένως, η υποχρέωση συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εξέτασης η οποία απορρέει από την αρχή της διαφάνειας δεν ισχύει όταν η αίτηση πρόσβασης αφορά έγγραφο προερχόμενο από κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001. Συγκεκριμένα, η απαίτηση τέτοιας εξαντλητικής εξέτασης θα παρείχε –κακώς– στο επιλαμβανόμενο της σχετικής αίτησης όργανο τη δυνατότητα, αφ’ ης στιγμής πραγματοποιηθεί η εξέταση αυτή, να κοινοποιήσει το επίμαχο έγγραφο στον αιτούντα παρά τη δεόντως αιτιολογημένη εναντίωση του κράτους μέλους από το οποίο προέρχεται το εν λόγω έγγραφο (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

76 Αντιθέτως, η υποχρέωση επιμελούς εξέτασης που υπέχει το θεσμικό όργανο συνεπάγεται ότι το όργανο αυτό οφείλει να εξακριβώσει κατά πόσον οι εξηγήσεις του κράτους μέλους σχετικά με την εναντίωσή του στη γνωστοποίηση των εγγράφων του παρίστανται εκ πρώτης όψεως βάσιμες. Στο θεσμικό όργανο εναπόκειται να εξακριβώσει εάν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης υπόθεσης και των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου, οι λόγοι που προέβαλε το κράτος μέλος προς στήριξη της εναντίωσής του ήταν ικανοί να δικαιολογήσουν εκ πρώτης όψεως μια τέτοια άρνηση και, συνεπώς, εάν οι λόγοι αυτοί παρείχαν τη δυνατότητα στο εν λόγω θεσμικό όργανο να αναλάβει την ευθύνη που του αναθέτει το άρθρο 8 του κανονισμού 1049/2001. Πρόκειται για αποτροπή του ενδεχομένου να λάβει το θεσμικό όργανο απόφαση η οποία, κατά τη γνώμη του, δεν ευσταθεί, ενώ είναι ο εκδότης της και έχει, επομένως, την ευθύνη της νομιμότητάς της (βλ. απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

77 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο αναφέρθηκε, στο σημείο 20 της προσβαλλομένης απόφασης, στο γεγονός ότι η Ιρλανδία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και η Δημοκρατία της Αυστρίας είχαν αντιταχθεί στη γνωστοποίηση ορισμένων από τα ζητηθέντα έγγραφα των οποίων είναι συντάκτες, τούτο δε για τους λόγους που εκτίθενται στα σημεία 21 έως 23 της εν λόγω απόφασης.

78 Ειδικότερα, ορισμένα από τα εν λόγω κράτη μέλη θεώρησαν, αφενός, ότι η γνωστοποίηση των εγγράφων των οποίων ήταν συντάκτες θα μπορούσε να υπονομεύσει την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική τους κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Αφετέρου, ορισμένα εξ αυτών έκριναν ότι η γνωστοποίηση αυτή μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις διεθνείς σχέσεις τους με τρίτες χώρες κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού. Συγκεκριμένα, μια τέτοια γνωστοποίηση θα αποκάλυπτε τη θέση τους σχετικά με τις αλληλεπιδράσεις με τις χώρες αυτές και τη διαφοροποιημένη μεταχείριση των εν λόγω χωρών σε σχέση με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των εργασιών της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας».

79 Στη συνέχεια, στα σημεία 39 έως 47 της προσβαλλομένης απόφασης, το Συμβούλιο ανέφερε ότι είχε εξετάσει τους λόγους που προέβαλαν τα εν λόγω κράτη μέλη και είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι λόγοι που αντλούνται από το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 τύγχαναν εφαρμογής στα επίδικα έγγραφα. Οι λόγοι αυτοί εκτέθηκαν στις σκέψεις 57 έως 59 και 61 έως 63 ανωτέρω.

80 Από τα σημεία αυτά της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει ότι το Συμβούλιο έλεγξε εάν, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης και των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου, οι λόγοι που προέβαλαν η Ιρλανδία, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και η Δημοκρατία της Αυστρίας, προς στήριξη της εναντίωσής τους στη γνωστοποίηση των επίδικων εγγράφων, ήταν τέτοιοι ώστε να δικαιολογούν εκ πρώτης όψεως μια τέτοια άρνηση. Επομένως, ο προσφεύγων δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι το Συμβούλιο δεν εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 ούτε ότι το Συμβούλιο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση επί τη βάσει εσφαλμένου πραγματικού πλαισίου.

81 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το γεγονός ότι τα λοιπά κράτη μέλη δεν αντιτάχθηκαν στη γνωστοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων. Αφενός, το γεγονός αυτό και μόνον δεν σημαίνει ότι το Συμβούλιο δεν προέβη σε εκ πρώτης όψεως εκτίμηση των επίδικων εγγράφων υπό το πρίσμα του περιεχομένου τους και των λόγων που επικαλέστηκαν τα κράτη μέλη για να αντιταχθούν στη γνωστοποίησή τους. Αφετέρου, στο πλαίσιο της εκ πρώτης όψεως εκτίμησής του και υπό το πρίσμα των διαφόρων εξηγήσεων που παρέσχον τα οικεία κράτη μέλη, το Συμβούλιο μπορούσε να εκτιμήσει ότι ως εκ του διαφορετικού περιεχομένου των γνωστοποιηθέντων εγγράφων και των επίδικων εγγράφων δεν υφίστατο παρόμοιος κίνδυνος προσβολής των συμφερόντων που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

82 Τέλος, η σχετική αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης είναι επαρκής λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 47 ανωτέρω, καθόσον παρέχει τη δυνατότητα στον μεν προσφεύγοντα να λάβει γνώση του περιεχομένου και του αποτελέσματος της εκτίμησης στην οποία προέβη το Συμβούλιο, στον δε δικαστή της Ένωσης να ασκήσει τον έλεγχο που του έχει ανατεθεί.

83 Επί του σημείου αυτού, ο προσφεύγων δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι το Συμβούλιο όφειλε να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους τα γνωστοποιηθέντα έγγραφα διέφεραν από τα επίδικα έγγραφα. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 47 ανωτέρω, το Συμβούλιο δεν ήταν υποχρεωμένο να εξειδικεύσει στην προσβαλλόμενη απόφαση όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα εάν η αιτιολογία της απόφασης αυτής ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της υποχρέωσης αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται καθώς και το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν τον οικείο τομέα. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων που καθιερώνει το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, το οποίο υποχρεώνει το Συμβούλιο να διαβουλεύεται ατομικώς με καθένα από τα κράτη μέλη από τα οποία προέρχονται τα έγγραφα που αποτελούν το αντικείμενο αίτησης πρόσβασης, μπορεί, ως εκ της φύσεώς της, να οδηγήσει σε μια κατάσταση, όπως η επίμαχη εν προκειμένω, στην οποία ορισμένα κράτη μέλη αντιτίθενται στη γνωστοποίηση ορισμένων από τα έγγραφα αυτά και άλλα όχι.

84 Κατόπιν των προεκτεθέντων, το πρώτο και το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

Επί του τρίτου και του τέταρτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, τα οποία αφορούν απουσία κινδύνου να θιγούν, αντιστοίχως, η προστασία των διεθνών σχέσεων και η προστασία της δημοσιονομικής, νομισματικής ή οικονομικής πολιτικής της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας

85 Με το τρίτο και το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι κακώς το Συμβούλιο στηρίχθηκε στις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, προκειμένου να αντιταχθεί στη γνωστοποίηση των επίδικων εγγράφων. Επιπλέον, κατά τον προσφεύγοντα, το Συμβούλιο δεν αιτιολόγησε επαρκώς την προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το σημείο αυτό.

– Επί του προκαταρκτικού ζητήματος εάν τα επίδικα έγγραφα καλύπτονται από γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας

86 Προκαταρκτικώς, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι τα επίδικα έγγραφα καλύπτονται από γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας, διότι εντάσσονται στις εργασίες της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας», οι οποίες πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικές προκειμένου να προστατευθεί η δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους και να διαφυλαχθεί η αποτελεσματικότητα των εργασιών αυτών.

87 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική του σκέψη 1, ο κανονισμός 1049/2001 εντάσσεται στο πλαίσιο της εκφραζόμενης στο άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ βούλησης να διανοιχθεί νέα φάση στη διαδικασία μιας διαρκώς στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet International κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

88 Ο θεμελιώδης αυτός στόχος της Ένωσης αντικατοπτρίζεται επίσης, αφενός, στο άρθρο 15, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά, όπως επιβεβαιώνεται επίσης στο άρθρο 10, παράγραφος 3, ΣΕΕ και στο άρθρο 298, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθώς και, αφετέρου, στην κατοχύρωση του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα με το άρθρο 42 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

89 Προς τούτο, το άρθρο 1 του κανονισμού 1049/2001 προβλέπει ότι σκοπός του τελευταίου είναι να παράσχει στο κοινό το δικαίωμα της ευρύτερης δυνατής πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

90 Πάντως, από το άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, το οποίο θεσπίζει συναφώς καθεστώς εξαιρέσεων, προκύπτει επίσης ότι το δικαίωμα πρόσβασης υπόκειται εντούτοις σε ορισμένους περιορισμούς, για λόγους δημόσιου ή ιδιωτικού συμφέροντος (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

91 Δεδομένου ότι τέτοιου είδους εξαιρέσεις συνιστούν απόκλιση από την αρχή της κατά το δυνατόν ευρύτερης πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα, πρέπει να ερμηνεύονται στενά και να εφαρμόζονται αυστηρά (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

92 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όταν θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός της Ένωσης που έχει επιληφθεί αίτησης πρόσβασης σε έγγραφο αποφασίζει να απορρίψει την αίτηση αυτή βάσει μιας από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001, οφείλει, κατ' αρχήν, να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η πρόσβαση στο έγγραφο αυτό μπορεί να θίξει συγκεκριμένα και ουσιαστικά το συμφέρον που προστατεύεται με την εν λόγω εξαίρεση, ο δε κίνδυνος μιας τέτοιας προσβολής πρέπει να είναι ευλόγως προβλέψιμος και όχι αμιγώς υποθετικός (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

93 Σε ορισμένες περιπτώσεις, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ότι το εν λόγω θεσμικό ή άλλο όργανο ή ο εν λόγω οργανισμός επιτρέπεται, εντούτοις, να στηρίζεται, συναφώς, σε γενικά τεκμήρια τα οποία ισχύουν για ορισμένες κατηγορίες εγγράφων, δεδομένου ότι παρεμφερείς εκτιμήσεις γενικού χαρακτήρα ενδέχεται να έχουν εφαρμογή επί αιτήσεων γνωστοποίησης που αφορούν έγγραφα της ίδιας φύσεως (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

94 Ο σκοπός των τεκμηρίων αυτών έγκειται, επομένως, στη δυνατότητα του εμπλεκόμενου θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης να κρίνει ότι η γνωστοποίηση ορισμένων κατηγοριών εγγράφων θίγει, κατ' αρχήν, το συμφέρον που προστατεύεται με την εξαίρεση την οποία επικαλείται, στηριζόμενο σε τέτοιες γενικές εκτιμήσεις, χωρίς να υποχρεούται να προβεί σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση καθενός από τα ζητηθέντα έγγραφα (βλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, MSD Animal Health Innovation και Intervet international κατά EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

95 Έως σήμερα, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την ύπαρξη γενικών τεκμηρίων εμπιστευτικότητας όσον αφορά πέντε κατηγορίες εγγράφων (πρβλ. απόφαση της 29ης Ιουλίου 2024, Validity κατά Επιτροπής, C-51/23 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2024:664, σκέψη 37), ήτοι, πρώτον, των εγγράφων διοικητικού φακέλου σχετικού με διαδικασία ελέγχου κρατικών ενισχύσεων (απόφαση της 29ης Ιουνίου 2010, Επιτροπή κατά Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, σκέψη 61), δεύτερον, των υπομνημάτων που κατατίθενται ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης κατά τη διάρκεια ένδικης διαδικασίας ενόσω αυτή εκκρεμεί (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά API και Επιτροπής, C-514/07 P, C-528/07 P και C-532/07 P, EU:C:2010:541, σκέψη 94), τρίτον, των εγγράφων που έχουν ανταλλαγεί μεταξύ της Επιτροπής και των μερών που προέβησαν σε κοινοποίηση ή τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας ελέγχου πράξεων συγκέντρωσης μεταξύ επιχειρήσεων (αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, EU:C:2012:393, σκέψη 123, και της 28ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά Agrofert Holding, C-477/10 P, EU:C:2012:394, σκέψη 64), τέταρτον, των εγγράφων που είναι σχετικά με το προ της άσκησης της προσφυγής στάδιο διαδικασίας λόγω παράβασης, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που έχουν ανταλλαγεί μεταξύ της Επιτροπής και του εμπλεκόμενου κράτους μέλους στο πλαίσιο διαδικασίας EU Pilot (αποφάσεις της 14ης Νοεμβρίου 2013, LPN και Φινλανδία κατά Επιτροπής, C-514/11 P και C-605/11 P, EU:C:2013:738, σκέψη 65, και της 11ης Μαΐου 2017, Σουηδία κατά Επιτροπής, C-562/14 P,

EU:C:2017:356, σκέψη 51), και, πέμπτον, των εγγράφων που είναι σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Επιτροπή κατά EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, σκέψη 93).

96 Άλλα πέντε γενικά τεκμήρια εμπιστευτικότητας έχουν καθιερωθεί στη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου, ήτοι εκείνα που εφαρμόζονται, πρώτον, στις προσφορές των προσφερόντων στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης σε περίπτωση αίτησης πρόσβασης που υποβάλλεται από άλλον προσφέροντα (απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2013, Cosepuri κατά EFSA, T-339/10 και T-532/10, EU:T:2013:38, σκέψη 101), δεύτερον, στα έγγραφα που διαβιβάζονται, δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101] και [102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού στην Επιτροπή (απόφαση της 12ης Μαΐου 2015, Unión de Almacenistas de Hierros de España κατά Επιτροπής, T-623/13, EU:T:2015:268, σκέψη 64), τρίτον, στις ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών που τέθηκαν στο πλαίσιο γενικού διαγωνισμού που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO) (απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2015, Αλεξάνδρου κατά Επιτροπής, T-515/14 P και T-516/14 P, EU:T:2015:844, σκέψη 94), τέταρτον, στα έγγραφα σχετικά με έρευνα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (απόφαση της 26ης Μαΐου 2016, International Management Group κατά Επιτροπής, T-110/15, EU:T:2016:322, σκέψη 44), καθώς και, πέμπτον, στα έγγραφα που αφορούσαν διαδικασία κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης η οποία τέθηκε στο αρχείο (απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Deutsche Telekom κατά Επιτροπής, T-210/15, EU:T:2017:224, σκέψη 44).

97 Σε καθεμία από τις περιπτώσεις αυτές, η άρνηση πρόσβασης αφορούσε ένα σύνολο εγγράφων σαφώς προσδιορισμένων με βάση την κοινή τους ένταξη σε φάκελο σχετικό με ορισμένη εν εξελίξει διοικητική ή ένδικη διαδικασία (πρβλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, ClientEarth κατά Επιτροπής, C-57/16 P, EU:C:2018:660, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

98 Επιπλέον, τα γενικά τεκμήρια εμπιστευτικότητας στηρίζονται στο ότι οι εξαιρέσεις από το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001 δεν μπορούν να ερμηνεύονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικοί κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα αυτά, όταν τα ζητούμενα έγγραφα αφορούν έναν ειδικό τομέα του δικαίου της Ένωσης. Με τον τρόπο αυτόν, τα ως άνω γενικά τεκμήρια παρέχουν τη δυνατότητα να διασφαλίζεται η συνεπής εφαρμογή των νομικών συστημάτων που επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και δεν προβλέπουν ρητώς την υπεροχή του ενός έναντι του άλλου (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, Aeris Invest κατά ΕΚΤ, T-827/17, EU:T:2021:660, σκέψη 182 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

99 Επιπλέον, η εφαρμογή των γενικών τεκμηρίων υπαγορεύεται, κατ' ουσίαν, από την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της ομαλής διεξαγωγής των διαδικασιών και της επίτευξης των σκοπών που αυτές υπηρετούν. Ως εκ τούτου, η αναγνώριση γενικού τεκμηρίου μπορεί να στηρίζεται στο ότι η πρόσβαση στα έγγραφα ορισμένων διαδικασιών είναι ασύμβατη με την ομαλή διεξαγωγή τους και στο ενδεχόμενο κινδύνου υπονόμευσης των εν λόγω διαδικασιών, εξυπακουομένου ότι τα γενικά τεκμήρια παρέχουν τη δυνατότητα να διασφαλιστεί η ακεραιότητα της διαδικασίας, μέσω του περιορισμού της ανάμειξης τρίτων (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, Aeris Invest κατά ΕΚΤ, T-827/17, EU:T:2021:660, σκέψη 183 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

100 Εν προκειμένω, κατ' αρχάς, τα ζητηθέντα έγγραφα δεν προσδιορίζονται με βάση την κοινή τους ένταξη σε φάκελο σχετικό με ορισμένη εν εξελίξει διοικητική ή ένδικη διαδικασία.

101 Περαιτέρω, είναι αναμφισβήτητο ότι δεν υφίστανται ειδικοί κανόνες που να διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας.

102 Τέλος, το Συμβούλιο δεν μπορεί να στηριχθεί στο σημείο 13 των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1998 για τη σύσταση της ομάδας του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων) (ΕΕ 1998, C 99, σ. 1), στο σημείο 17 των συμπερασμάτων 15148/15 του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2015, για το μέλλον του κώδικα Δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων), στο σημείο 15 των συμπερασμάτων 108/16 του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων, ούτε στις αιτιολογικές σκέψεις των συμπερασμάτων 14452/22 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τη μεταρρύθμιση του κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων, από τα οποία προκύπτει, κατά την άποψή του, ότι το σύνολο των εργασιών της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας» πρέπει να είναι εμπιστευτικό.

103 Πράγματι, η έκταση των υποχρεώσεων που υπέχει ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης από τον κανονισμό 1049/2001, όπως αυτές έχουν ερμηνευτεί από τον δικαστή της Ένωσης, δεν μπορεί να εξαρτάται από το περιεχόμενο πράξεων, όπως τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, που εκδίδονται από το ίδιο το θεσμικό αυτό όργανο.

104 Υπό τις συνθήκες αυτές, τα επίδικα έγγραφα δεν καλύπτονται από τεκμήριο εμπιστευτικότητας.

105 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα που προέβαλε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι τα ζητηθέντα έγγραφα πρέπει να καλύπτονται από ένα τέτοιο τεκμήριο για τον λόγο ότι η ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» έχει διακυβερνητικό χαρακτήρα καθόσον η φορολογία παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

106 Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους το γεγονός αυτό και μόνον θα δικαιολογούσε την καθιέρωση γενικού τεκμηρίου εμπιστευτικότητας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 97 και 99 ανωτέρω.

107 Επιπλέον, δεν αμφισβητείται ότι τα επίδικα έγγραφα βρίσκονται στην κατοχή του Συμβουλίου. Επομένως, τα έγγραφα αυτά διέπονται από τις αρχές που απορρέουν από τον κανονισμό 1049/2001, μεταξύ αυτών και εκείνων που έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης για την αναγνώριση γενικού τεκμηρίου εμπιστευτικότητας.

108 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι τα επίδικα έγγραφα καλύπτονται από γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας πρέπει να απορριφθεί.

– Επί της εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 στα επίδικα έγγραφα, καθώς και επί της τήρησης της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

109 Το Συμβούλιο υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001, τα οικεία κράτη μέλη απέδειξαν ότι οι εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού αυτού είχαν εφαρμογή στα επίδικα έγγραφα. Σε κάθε περίπτωση, το Συμβούλιο δεν μπορεί να υποκαταστήσει συναφώς την ανάλυση των κρατών μελών με τη δική του. Επιπλέον, το Συμβούλιο διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως προκειμένου να καθορίσει εάν η γνωστοποίηση των εν λόγω εγγράφων θα μπορούσε να θίξει τα δημόσια συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις αυτές.

110 Εν συνεχεία, όσον αφορά ειδικότερα την εξαίρεση σχετικά με την προστασία των διεθνών σχέσεων, από τα σημεία 39 έως 42 της προσβαλλομένης απόφασης προκύπτει ότι τα επίδικα έγγραφα αφορούν ευαίσθητα φορολογικά ζητήματα σε σχέση με τρίτες χώρες, τις αναμενόμενες εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο και στα διεθνή φόρα, καθώς και τις μελλοντικές τροποποιήσεις του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας. Η γνωστοποίηση τέτοιων στοιχείων θα συνιστούσε ευλόγως προβλέψιμο και όχι αμιγώς υποθετικό κίνδυνο για την ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων με τρίτες χώρες. Ο κίνδυνος αυτός είναι ακόμη μεγαλύτερος καθόσον ορισμένα φορολογικά καθεστώτα τρίτων χωρών περιγράφονται με αρνητικό τρόπο στα επίδικα έγγραφα.

111 Τέλος, η γνωστοποίηση των επίδικων εγγράφων παρουσιάζει συγκεκριμένο και όχι αμιγώς υποθετικό κίνδυνο για τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, καθόσον τα έγγραφα αυτά συνοψίζουν τις δηλώσεις των κρατών μελών σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας, ο οποίος αποτελεί βασικό εργαλείο για την προώθηση ενός υγιούς και δίκαιου φορολογικού ανταγωνισμού, καθώς και για την καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών. Συγκεκριμένα, αφενός, η ανάγκη διασφάλισης σταθερού κανονιστικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις επιβάλλει να μη γνωστοποιούνται ορισμένα μελλοντικά μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για την επίτευξη των σκοπών του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας. Αφετέρου, ορισμένα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο της καταπολέμησης των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικά, προκειμένου να αποφευχθούν στρατηγικές προσαρμογής εκ μέρους των οικονομικών φορέων.

112 Συναφώς, υπενθυμίζεται, προκαταρκτικώς, ότι, οσάκις κράτος μέλος επικαλείται το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1049/2001 και προβάλλει τους απαριθμούμενους στις παραγράφους 1 έως 3 του ίδιου άρθρου λόγους άρνησης, εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να ελέγξει, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου του οποίου η αίτηση πρόσβασης απορρίφθηκε από το θεσμικό όργανο, εάν η άρνηση πρόσβασης στηρίχθηκε βασίμως στις εν λόγω εξαιρέσεις και μάλιστα ανεξαρτήτως του αν η άρνηση αποτελεί απόρροια της εκτίμησης των εξαιρέσεων αυτών εκ μέρους του ίδιου του θεσμικού οργάνου ή του οικείου κράτους μέλους (βλ. απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής, C-135/11 P, EU:C:2012:376, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2024, Veritas κατά Επιτροπής, T-602/22, EU:T:2024:26, σκέψη 52).

113 Συναφώς, η διασφάλιση της ένδικης προστασίας υπέρ του αιτούντος πρόσβαση σε ένα ή πλείονα έγγραφα προερχόμενα από κράτος μέλος, στην περίπτωση που η σχετική αίτηση απορρίφθηκε από το θεσμικό όργανο κατόπιν της εναντίωσης του εν λόγω κράτους μέλους στη γνωστοποίηση του επίμαχου εγγράφου, προϋποθέτει ότι ο δικαστής της Ένωσης εκτιμά τη νομιμότητα της απόφασης περί αρνήσεως πρόσβασης στο οικείο έγγραφο in concreto, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χρήσιμα για την κρίση του στοιχεία, στα οποία καταλέγονται κατά κύριο λόγο τα έγγραφα των οποίων δεν επετράπη η γνωστοποίηση (βλ. απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής, C-135/11 P, EU:C:2012:376, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

114 Σε σχέση με το περιεχόμενο των σχετικών εξαιρέσεων, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όσον αφορά τις διεθνείς σχέσεις.

115 Ομοίως, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σε ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία του δημοσίου συμφέροντος όσον αφορά τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους.

116 Λόγω του ιδιαιτέρως ευαίσθητου και ουσιαστικού χαρακτήρα των συμφερόντων που προστατεύονται με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 1049/2001, η απόφαση που πρέπει να λάβει το θεσμικό όργανο είναι περίπλοκη και απαιτεί λεπτούς χειρισμούς και ιδιαίτερη προσοχή (αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, C-266/05 P, EU:C:2007:75, σκέψη 35, και της 7ης Φεβρουαρίου 2018, Access Info Europe κατά Επιτροπής, T-851/16, EU:T:2018:69, σκέψη 38).

117 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον οι εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1049/2001 είναι διατυπωμένες κατά τρόπο επιτακτικό και, ως εκ τούτου, τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να αρνούνται την πρόσβαση στα έγγραφα που εμπίπτουν στις υποχρεωτικές αυτές εξαιρέσεις όταν αποδεικνύονται οι περιστάσεις τις οποίες καλύπτουν οι εν λόγω εξαιρέσεις, χωρίς να είναι αναγκαίο να προβούν σε στάθμιση της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος με ένα υπέρτερο γενικό συμφέρον (βλ. απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2018, Access Info Europe κατά Επιτροπής, T-851/16, EU:T:2018:69, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

118 Επιπλέον, τα κριτήρια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 1049/2001 είναι πολύ γενικά, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα της διάταξης αυτής, η αίτηση πρόσβασης πρέπει να απορρίπτεται όταν η γνωστοποίηση του ζητούμενου εγγράφου «θα έθιγε» την προστασία του οικείου «δημοσίου συμφέροντος» και όχι μόνον, όπως είχε προταθεί στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση του εν λόγω κανονισμού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται πράγματι ότι η γνωστοποίηση θίγει «σοβαρά» την προστασία αυτή (αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, C-266/05 P, EU:C:2007:75, σκέψη 36, και της 7ης Φεβρουαρίου 2018, Access Info Europe κατά Επιτροπής, T-851/16, EU:T:2018:69, σκέψη 39).

119 Επομένως, η αρχή της συσταλτικής ερμηνείας των εξαιρέσεων του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 91 ανωτέρω, δεν απαγορεύει, όσον αφορά τις εξαιρέσεις περί δημοσίου συμφέροντος που απαριθμούνται στην παράγραφο 1, στοιχείο α′, του άρθρου αυτού, να διαθέτει το οικείο θεσμικό όργανο ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως όταν αποφασίζει εάν η γνωστοποίηση ενός εγγράφου στο κοινό ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα που προστατεύει η διάταξη αυτή. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο επί απόφασης περί αρνήσεως πρόσβασης σε έγγραφο, την οποία έχει λάβει θεσμικό όργανο βάσει των εξαιρέσεων αυτών, πρέπει να περιορίζεται στη διαπίστωση του εάν τηρήθηκαν οι κανόνες σχετικά με τη διαδικασία και την αιτιολογία της σχετικής απόφασης, του υποστατού των πραγματικών περιστατικών, καθώς και της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και κατάχρησης εξουσίας (βλ. αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 2007, Sison κατά Συμβουλίου, C-266/05 P, EU:C:2007:75, σκέψη 64, και της 7ης Φεβρουαρίου 2018, Access Info Europe κατά Επιτροπής, T-851/16, EU:T:2018:69, σκέψη 40).

120 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο στηρίχθηκε στους λόγους που διαλαμβάνονται στα σημεία 39 έως 41 και 43 έως 45 της προσβαλλομένης απόφασης, το περιεχόμενο των οποίων παρατίθεται στις σκέψεις 57 έως 59 και 61 έως 63 ανωτέρω, για να δικαιολογήσει την άρνησή του να παράσχει πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα βάσει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

121 Επομένως, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 112 και 113 ανωτέρω, εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να εξακριβώσει εάν η άρνηση αυτή μπορούσε νομίμως να στηριχθεί, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου των επίδικων εγγράφων, σε τέτοιους λόγους.

122 Συναφώς, επισημαίνεται, κατά πρώτον, ότι δύο από τα επίδικα έγγραφα προδήλως δεν περιέχουν κανένα στοιχείο που θα μπορούσε να εμπίπτει στις εξαιρέσεις αυτές υπό την έννοια που υποστηρίζει το Συμβούλιο.

123 Πρώτον, με το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε στις 23 Νοεμβρίου 2021, η Ιταλική Δημοκρατία αναφέρει απλώς ότι αίρει τις επιφυλάξεις της επί του τελευταίου σχεδίου του νέου κώδικα φορολογικής δεοντολογίας, χωρίς να διευκρινίζει σε τι συνίσταντο οι επιφυλάξεις αυτές.

124 Δεύτερον, με το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε στις 15 Οκτωβρίου 2021, η Δημοκρατία της Αυστρίας περιορίζεται στην αποστολή δύο παρατηρήσεων ως προς τη διατύπωση ορισμένων παραγράφων του σχεδίου του νέου κώδικα φορολογικής δεοντολογίας. Με την πρώτη παρατήρηση, η Δημοκρατία της Αυστρίας εφιστά την προσοχή σε ένα απλό εκ παραδρομής σφάλμα. Με τη δεύτερη, προτείνει να απαλειφθεί ή να τροποποιηθεί μια φράση λόγω ανακρίβειας, καθόσον αναφερόταν στη δυνατότητα μείωσης της φορολογητέας βάσης μιας επιχείρησης η οποία δεν υπόκειτο στον φόρο λόγω ελλείψεως φορολογικής έδρας.

125 Από κανένα όμως στοιχείο του περιεχομένου των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περί των οποίων γίνεται λόγος στις σκέψεις 123 και 124 ανωτέρω δεν προκύπτει η ύπαρξη εκτιμήσεων που θα μπορούσαν να εμπίπτουν στις επίμαχες εξαιρέσεις υπό την έννοια που υποστηρίζει το Συμβούλιο. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Συμβούλιο όφειλε να παράσχει πλήρη πρόσβαση στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχαν αποστείλει η Ιταλική Δημοκρατία στις 23 Νοεμβρίου 2021 και η Δημοκρατία της Αυστρίας στις 15 Οκτωβρίου 2021.

126 Κατά δεύτερον, επισημαίνεται ότι στο απαλειφθέν τμήμα του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απεστάλη στις 24 Νοεμβρίου 2021, η Δημοκρατία της Λιθουανίας διατυπώνει ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με την ακρίβεια ενός πίνακα στον οποίον περιγράφονται τα μέτρα φορολογικής άμυνας που ισχύουν στο εν λόγω κράτος μέλος.

127 Ωστόσο, όπως αναγνώρισε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατόπιν ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου και των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας της 31ης Μαρτίου 2025, ο οικείος πίνακας είχε δημοσιοποιηθεί σε ένα τουλάχιστον έγγραφο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του Συμβουλίου πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης, ήτοι στη σελίδα 42 της έκθεσης 14230/21 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με την ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (φορολογία των επιχειρήσεων).

128 Από τη νομολογία προκύπτει ότι η γνωστοποίηση εγγράφου του οποίου το βασικό περιεχόμενο έχει ήδη δημοσιοποιηθεί δεν είναι ικανή να προκαλέσει ευλόγως προβλέψιμη και όχι αμιγώς υποθετική ζημία στα συμφέροντα που προστατεύονται δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού 1049/2001 (πρβλ. απόφαση της 3ης Ιουλίου 2014, Συμβούλιο κατά in 't Veld, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, σκέψη 60).

129 Υπό τις συνθήκες αυτές, η γνωστοποίηση του απαλειφθέντος τμήματος του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 24ης Νοεμβρίου 2021 της Δημοκρατίας της Λιθουανίας δεν είναι προδήλως ικανή να θίξει τις διεθνείς σχέσεις ή τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή του εν λόγω κράτους μέλους.

130 Επομένως, το Συμβούλιο όφειλε να παράσχει πλήρη πρόσβαση στο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχε αποστείλει η Δημοκρατία της Λιθουανίας στις 24 Νοεμβρίου 2021.

131 Κατά τρίτον, όσον αφορά τα επίδικα έγγραφα πλην εκείνων περί των οποίων γίνεται λόγος στις σκέψεις 125 και 130 ανωτέρω, τόσο από τις διευκρινίσεις που παρέσχε το Συμβούλιο στις σκέψεις 39 έως 41 και 43 έως 45 της προσβαλλομένης απόφασης όσο και από την εξέταση του περιεχομένου των επίδικων εγγράφων, όπως αυτά κοινοποιήθηκαν στο Γενικό Δικαστήριο, παραδείγματος χάριν το παράρτημα Β.1 του εγγράφου του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2024, το οποίο κατατέθηκε σε εκτέλεση της διάταξης της 6ης Νοεμβρίου 2024 περί διεξαγωγής αποδείξεων (στο εξής: κοινοποιηθέντα επίδικα έγγραφα), προκύπτει ότι τα έγγραφα αυτά περιέχουν πλείονα χωρία των οποίων η γνωστοποίηση θα ενείχε ευλόγως προβλέψιμο και όχι αμιγώς υποθετικό κίνδυνο για τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

132 Συγκεκριμένα, όσον αφορά το δημόσιο συμφέρον σε σχέση με την προστασία των διεθνών σχέσεων, τα χωρία αυτά περιέχουν ευαίσθητες παρατηρήσεις σχετικά με τα φορολογικά καθεστώτα τρίτων κρατών και τη μεταχείριση που πρέπει να επιφυλάσσεται στα καθεστώτα αυτά, κάνουν αναφορά στο ενδεχόμενο τροποποιήσεων του περιεχομένου της εντολής της ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας» σε συνάρτηση με ορισμένες εξελίξεις και διαπραγματεύσεις σε διεθνές επίπεδο και περιλαμβάνουν παρατηρήσεις και επιμέρους θέσεις των οικείων κρατών μελών οι οποίες δεν ταυτίζονται κατ' ανάγκην με την τελική θέση που έλαβε το Συμβούλιο. Επομένως, η γνωστοποίηση των χωρίων αυτών μπορεί να θίξει την ομαλή ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων με τις τρίτες χώρες, να επηρεάσει τη διαδικασία διαπραγματεύσεων στα διεθνή φόρα και να αποδυναμώσει τη θέση της Ένωσης έναντι τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών.

133 Οι παρατηρήσεις αυτές αφορούν, ενδεικτικά, τα ακόλουθα χωρία των επίδικων εγγράφων:

– το χωρίο, στη σελίδα 7, πέμπτη και έκτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «While [Member State]» και τελειώνει με τις λέξεις «the provisions of the Code»·

– το χωρίο, στη σελίδα 15, τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] is supportive …» και τελειώνει με τη λέξη «work»·

– το χωρίο, στη σελίδα 30, πέμπτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Broadly, we are» και τελειώνει με τις λέξεις «our interests»·

– το χωρίο, στη σελίδα 42 των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, στον τρίτο πίνακα, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «We propose these» και τελειώνει με τις λέξεις «effective taxation»·

– το χωρίο, στη σελίδα 44, δεύτερη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Indeed, as expressed» και τελειώνει με τη λέξη «clarified»·

– το χωρίο, στη σελίδα 52, πέμπτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τη λέξη «REITERATES» και τελειώνει με τις λέξεις «beginning of 2022»·

– το χωρίο, στη σελίδα 63, πέμπτη έως έβδομη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «All delegations» και τελειώνει με τις λέξεις «mandate of the Code of Conduct»· και

– το χωρίο, στη σελίδα 66, τρίτη και τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «While we are» και τελειώνει με τις λέξεις «are finalised».

134 Ομοίως, όσον αφορά τη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, τα επίδικα έγγραφα περιέχουν διάφορα χωρία τα οποία αφορούν μέτρα σκοπός των οποίων είναι να διασφαλιστεί ότι η ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» θα είναι σε θέση να συνεχίσει στο μέλλον να συμβάλλει αποτελεσματικά στην προώθηση ενός θεμιτού φορολογικού ανταγωνισμού και στην καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών και περιέχουν ορισμένα σχόλια τα οποία δεν αντικατοπτρίζονται κατ' ανάγκην στην τελική θέση που υιοθέτησε το Συμβούλιο. Επομένως, η γνωστοποίηση των εν λόγω χωρίων μπορεί να αποκαλύψει ορισμένες ευαίσθητες πτυχές της πολιτικής των εν λόγω κρατών μελών στον τομέα της άμεσης φορολογίας, η οποία εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητά τους, και να δημιουργήσει ένα ασταθές κανονιστικό περιβάλλον, πράγμα το οποίο, με τη σειρά του, θα μπορούσε να προκαλέσει ορισμένες συμπεριφορές μεταξύ οικονομικών φορέων με πιθανόν αρνητικές επιπτώσεις στη δημοσιονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική των κρατών μελών.

135 Οι παρατηρήσεις αυτές αφορούν, ενδεικτικά, τα ακόλουθα χωρία των επίδικων εγγράφων:

– το χωρίο, στη σελίδα 3, δέκατη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Further to this» και τελειώνει με τις λέξεις «tax rates»·

– το χωρίο, στη σελίδα 7, όγδοη έως ενδέκατη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] does not agree» και τελειώνει με τις λέξεις «in the document»·

– το χωρίο, στη σελίδα 18, τμήμα «[Member State] Comments», τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] welcomes» και τελειώνει με τη λέξη «specifically»·

– το χωρίο, στη σελίδα 22, τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «There is a concern» και τελειώνει με τη λέξη «this suggestion»·

– το χωρίο, στη σελίδα 25, τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] has participated» και τελειώνει με τη λέξη «formation»·

– το χωρίο, στη σελίδα 51, πρώτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τη λέξη «We have» και τελειώνει με τις λέξεις «Code of conduct»·

– το χωρίο, στη σελίδα 55, τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Considering the latest» και τελειώνει με τις λέξεις «include it formally»·

– το χωρίο, στη σελίδα 70, τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «We also take note» και τελειώνει με τη λέξη «in terms of […] the Commission», και

– το χωρίο, στη σελίδα 72, πέμπτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Concerning paragraph» και τελειώνει με τις λέξεις «business activities».

136 Από τα προεκτεθέντα, και ιδίως από το περιεχόμενο των χωρίων που παρατίθενται ενδεικτικά στις σκέψεις 133 και 135 ανωτέρω, προκύπτει ότι, λαμβανομένων υπόψη των νομολογιακών αρχών που παρατίθενται στις σκέψεις 116 έως 119 ανωτέρω, το Συμβούλιο βασίμως αντιτάχθηκε, βάσει των εξαιρέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, στη γνωστοποίηση των επίδικων εγγράφων, πλην εκείνων που μνημονεύονται στις σκέψεις 125 και 130 ανωτέρω.

137 Τέλος, τα σημεία 39 έως 41 και 43 έως 45 της προσβαλλομένης απόφασης περιέχουν αρκούντως σαφή αιτιολογία η οποία παρέχει στον προσφεύγοντα τη δυνατότητα να κατανοήσει τους λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο έκρινε ότι η πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα θα μπορούσε να θίξει τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001. Η αιτιολογία αυτή παρέχει επίσης στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχό του. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο προσφεύγων δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ως προς το σημείο αυτό.

138 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το τρίτο και το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να γίνουν δεκτά όσον αφορά τα τρία επίδικα έγγραφα που προσδιορίστηκαν στις σκέψεις 125 και 130 ανωτέρω. Αντιθέτως, τα σκέλη αυτά πρέπει να απορριφθούν όσον αφορά τα λοιπά επίδικα έγγραφα.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι το Συμβούλιο όφειλε να παράσχει μερική πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα στα οποία δεν επετράπη η πλήρης πρόσβαση ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας

139 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο όφειλε να χορηγήσει μερική τουλάχιστον πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα. Επιπλέον, κατά τον προσφεύγοντα, το Συμβούλιο δεν αιτιολόγησε επαρκώς τη σχετική απόφασή του.

140 Το Συμβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή στηριζόμενο, κατ’ ουσίαν, στην αιτιολογία που παρατίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση.

141 Επιπλέον, κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση, το Συμβούλιο υποστήριξε ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπάρχουν χωρία στα επίδικα έγγραφα τα οποία δεν καλύπτονταν από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, η γνωστοποίηση των χωρίων αυτών δεν θα ήταν χρήσιμη για τον προσφεύγοντα.

142 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, εάν μόνον μέρη των ζητουμένων εγγράφων καλύπτονται από οιαδήποτε εξαίρεση του εν λόγω άρθρου 4, τα υπόλοιπα μέρη του εγγράφου πρέπει να δίδονται στη δημοσιότητα.

143 Από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 προκύπτει ότι τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να εξετάζουν εάν πρέπει να χορηγήσουν μερική πρόσβαση στα έγγραφα που αφορά η σχετική αίτηση, περιορίζοντας την ενδεχόμενη άρνηση πρόσβασης μόνο σε εκείνα τα στοιχεία τα οποία καλύπτονται από τις επίμαχες εξαιρέσεις. Το θεσμικό όργανο οφείλει να χορηγήσει μερική πρόσβαση εάν ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει με την άρνηση

πρόσβασης στο έγγραφο μπορεί να εκπληρωθεί στην περίπτωση κατά την οποία το όργανο αυτό περιορίζεται στην παράλειψη των χωρίων του εγγράφου που δύνανται να θίξουν το προστατευόμενο δημόσιο συμφέρον (βλ. απόφαση της 24ης Απριλίου 2024, Naass και Sea-Watch κατά Frontex, T-205/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:266, σκέψη 85 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

144 Εν προκειμένω, στα σημεία 48 και 49 της προσβαλλομένης απόφασης, το Συμβούλιο απέκλεισε τη δυνατότητα παροχής μερικής πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα –εξαιρουμένου του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 24ης Νοεμβρίου 2021 της Δημοκρατίας της Λιθουανίας–, εκτιμώντας ότι ήταν αδύνατο να προσδιοριστούν σημαντικά τμήματα των εγγράφων αυτών τα οποία δεν καλύπτονταν από τις επίμαχες εξαιρέσεις και τα οποία μπορούσαν ευχερώς να διαχωριστούν από τα λοιπά αυτά έγγραφα.

145 Πάντως, από την εξέταση των επίδικων εγγράφων προκύπτει ότι καθένα από αυτά –πλην εκείνων που μνημονεύονται στις σκέψεις 125 και 130 ανωτέρω, στα οποία έπρεπε να παρασχεθεί πλήρης πρόσβαση– περιέχει χωρία τα οποία, λαμβανομένων υπόψη των νομολογιακών αρχών που εκτίθενται στις σκέψεις 112 έως 119 ανωτέρω, προδήλως δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

146 Πράγματι, τα χωρία αυτά περιέχουν, μεταξύ άλλων, γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τους λόγους που δικαιολογούν την αναθεώρηση του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας και το κατάλληλο χρονικό σημείο για την αναθεώρηση αυτή, καθώς και παρατηρήσεις ως προς τη διατύπωση ορισμένων τμημάτων του σχεδίου του νέου κώδικα φορολογικής δεοντολογίας ή της σχετικής απόφασης, με τη διευκρίνηση ότι οι παρατηρήσεις αυτές δεν αφορούν τα ζητήματα που εγείρει το Συμβούλιο στα σημεία 39 έως 41 και 43 έως 45 της προσβαλλομένης απόφασης, ή ακόμη γενικές αμφιβολίες σχετικά με την πρακτική εφαρμογή του σχεδίου του νέου κώδικα φορολογικής δεοντολογίας. Περιλαμβάνουν επίσης αβροφροσύνες μεταξύ των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται στην αναθεώρηση του κώδικα φορολογικής δεοντολογίας, καθώς και προτάσεις για τη διεξαγωγή πρόσθετων συνεδριάσεων. Πάντως, η γνωστοποίηση τέτοιων αποσπασμάτων δεν είναι προδήλως ικανή να δημιουργήσει ευλόγως προβλέψιμο και όχι αμιγώς υποθετικό κίνδυνο για τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

147 Επιπλέον, τα εν λόγω χωρία μπορούν ευχερώς να διαχωριστούν από το υπόλοιπο περιεχόμενο των οικείων εγγράφων.

148 Οι παρατηρήσεις αυτές ισχύουν ιδίως για τα ακόλουθα χωρία:

– το χωρίο, στη σελίδα 3, δεύτερη έως τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] is open» και τελειώνει με τις λέξεις «that agreed objective»·

– το χωρίο, στη σελίδα 7, τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «In many places» και τελειώνει με τις λέξεις «concerns below»·

– το χωρίο, στη σελίδα 11, πρώτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Thank you» και τελειώνει με έναν αριθμό·

– το χωρίο, στη σελίδα 15, τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «What would be» και τελειώνει με τις λέξεις «is required»·

– το χωρίο, στην αρχή της σελίδας 18 των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Dear Colleagues» και τελειώνει με τη λέξη «Regards»·

– το χωρίο, στη σελίδα 23, πρώτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Overall, we» και τελειώνει με τη λέξη «subsidiarity»·

– το χωρίο, στη σελίδα 25, πρώτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «As noted» και τελειώνει με τις λέξεις «in practise»·

– το χωρίο, στη σελίδα 30, πρώτη έως τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] remains» και τελειώνει με τις λέξεις «questions for us»·

– το χωρίο, στη σελίδα 32 των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Please find» και τελειώνει με τη λέξη «conduct»·

– το χωρίο, στη σελίδα 44, δεύτερη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «I'm writing» και τελειώνει με τη λέξη «report»·

– το χωρίο, στη σελίδα 49, πρώτη έως τέταρτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «[Member State] welcomes» και τελειώνει με τη λέξη «references», καθώς και το χωρίο, από την έκτη παράγραφο της σελίδας 49 έως την όγδοη παράγραφο της σελίδας 50 των εγγράφων αυτών, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Noting the Commission» και τελειώνει με τις λέξεις «digitalised economic environment»·

– το χωρίο, στη σελίδα 52, πρώτη έως τρίτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Dear all» και τελειώνει με τις λέξεις «better clarified»·

– το χωρίο, στη σελίδα 55, έβδομη έως ένατη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Moreover, we have» και τελειώνει με τις λέξεις «the discussion»·

– το χωρίο, στη σελίδα 63, τελευταία παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Finally» και τελειώνει με τις λέξεις «to achieve»·

– το χωρίο, στη σελίδα 66, πέμπτη και έκτη παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «In addition» και τελειώνει με τη λέξη «observations»·

– το χωρίο, στη σελίδα 69, τελευταία παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Concerning paragraph» και τελειώνει με τις λέξεις «document WK 11708/2021», και

– το χωρίο, στη σελίδα 72, τελευταία παράγραφος, των κοινοποιηθέντων επίδικων εγγράφων, το οποίο αρχίζει με τις λέξεις «Concerning paragraph» και τελειώνει με τις λέξεις «document WK 11708/2021».

149 Επιπλέον, στην τέταρτη παράγραφο της σελίδας 8 των επίδικων εγγράφων γίνεται αναφορά σε ένα έγγραφο το οποίο είχε ήδη δημοσιοποιηθεί στον ιστότοπο του Συμβουλίου πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης απόφασης, ήτοι στα συμπεράσματα 15429/17 του Συμβουλίου, της

5ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, μέρος του οποίου επαναλαμβάνεται στην παράγραφο αυτή, όπως αναγνώρισε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατόπιν ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου και των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας της 31ης Μαρτίου 2025. Επομένως, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 128 ανωτέρω, η γνωστοποίηση του χωρίου αυτού προδήλως δεν θίγει τα συμφέροντα που προστατεύονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

150 Τέλος, στο μέτρο που το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η γνωστοποίηση των χωρίων που μνημονεύονται στις σκέψεις 146 έως 149 ανωτέρω δεν θα ήταν χρήσιμη για τον προσφεύγοντα, ακόμη δε και αν υποτεθεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή, η οποία προβλήθηκε για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, είναι παραδεκτή, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001, όπως και ο κανονισμός στο σύνολό του, δεν απαιτεί από τον αιτούντα να αποδείξει ότι το έγγραφο του οποίου ζητείται η γνωστοποίηση είναι «χρήσιμο» γι' αυτόν. Πράγματι, δεν εναπόκειται στο θεσμικό όργανο στο οποίο έχει υποβληθεί αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα να εκτιμήσει τη χρησιμότητα του εγγράφου για τον αιτούντα. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 1049/2001 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπει στο οικείο θεσμικό όργανο να απαλλαγεί από υποχρέωση ρητώς προβλεπόμενη στη διάταξη αυτήν, ήτοι από την υποχρέωση γνωστοποίησης τμημάτων του ζητηθέντος εγγράφου, αφ' ης στιγμής η απαλλαγή αυτή δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των εξαιρέσεων που απαριθμούνται περιοριστικώς στον κανονισμό αυτόν (πρβλ. απόφαση της 24ής Απριλίου 2024, Naass και Sea-Watch κατά Frontex, T-205/22, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2024:266, σκέψη 87 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

151 Κατόπιν των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι δεν ήταν δυνατό να παρασχεθεί μερική πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα, πλην εκείνων που μνημονεύονται στις σκέψεις 125 και 130 ανωτέρω, στα οποία θα έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να παρασχεθεί πλήρης πρόσβαση. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

152 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η απόφανση επί της υπόλοιπης επιχειρηματολογίας που προβλήθηκε προς στήριξη του τρίτου λόγου ακυρώσεως, η οποία αφορά έλλειψη αιτιολογίας, διευκρινιζομένου ότι η επιχειρηματολογία αυτή προβλήθηκε επικουρικώς.

Επί του πέμπτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά κατάχρηση εξουσίας

153 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας. Συγκεκριμένα, ο τρόπος με τον οποίο το Συμβούλιο εξέτασε την αίτηση πρόσβασης, η κατηγορηματική άρνησή του να παράσχει πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα τεσσάρων κρατών μελών και η περιορισμένη αιτιολογία που παρέθεσε συναφώς το εν λόγω θεσμικό όργανο δημιουργούν την αίσθηση ότι υπήρχαν «κρυφά συμφέροντα». Η αίσθηση αυτή ενισχύεται περαιτέρω από το γεγονός ότι, στο παρελθόν, ορισμένα κράτη μέλη θέλησαν να εμποδίσουν το κοινό να μάθει ότι είχαν αντιταχθεί σε μέτρα για την καταπολέμηση του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού και της φοροαποφυγής.

154 Το Συμβούλιο αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

155 Κατά πάγια νομολογία, μια πράξη έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τους προβαλλόμενους ή με σκοπό την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπουν ειδικά οι Συνθήκες για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, Fedesa κ.λπ., C-331/88, EU:C:1990:391, σκέψη 24· βλ., επίσης, απόφαση της 16ης Απριλίου 2013, Ισπανία και Ιταλία κατά Συμβουλίου, C-274/11 και C-295/11, EU:C:2013:240, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

156 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων επικαλείται απλώς μια «αίσθηση» περί εμπλοκής «κρυφών συμφερόντων» στην άρνηση του Συμβουλίου να παράσχει πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα, χωρίς ωστόσο να προσκομίζει αντικειμενικές, λυσιτελείς και συγκλίνουσες ενδείξεις προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού.

157 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πέμπτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Συμπέρασμα

158 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, το τρίτο και το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να γίνουν δεκτά στο μέτρο που οι εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 δεν έχουν εφαρμογή στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλαν η Ιταλική Δημοκρατία στις 23 Νοεμβρίου 2021 και η Δημοκρατία της Αυστρίας στις 15 Οκτωβρίου 2021 ούτε στο απαλειφθέν τμήμα του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε η Δημοκρατία της Λιθουανίας στις 24 Νοεμβρίου 2021. Ομοίως, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός στο μέτρο που το Συμβούλιο απέκλεισε τη δυνατότητα να παρασχεθεί μερική πρόσβαση στα λοιπά επίδικα έγγραφα.

159 Ως εκ τούτου, και στο μέτρο αυτό, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

160 Τούτου λεχθέντος, δεν απόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να υποκαταστήσει το Συμβούλιο και να υποδείξει όλα τα τμήματα των επίδικων εγγράφων στα οποία έπρεπε να παρασχεθεί μερική πρόσβαση, αλλά το θεσμικό όργανο υποχρεούται, κατά την εκτέλεση της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με το άρθρο 266 ΣΛΕΕ, να λάβει υπόψη του τους λόγους που παρατίθενται στο σκεπτικό της (βλ. απόφαση της 4ης Μαΐου 2012, In ’t Veld κατά Συμβουλίου, T-529/09, EU:T:2012:215, σκέψη 124).

161 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι τα χωρία των επίδικων εγγράφων που μνημονεύονται στις σκέψεις 148 και 149 ανωτέρω αποτελούν απλώς παραδείγματα χωρίων τα οποία προδήλως δεν καλύπτονται από τις εξαιρέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001, το δε Συμβούλιο υποχρεούται, ενδεχομένως κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού, να προσδιορίσει όλα τα χωρία που δεν καλύπτονται από τις εν λόγω εξαιρέσεις.

162 Τέλος, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

163 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν οι ηττηθέντες διάδικοι είναι περισσότεροι του ενός, το Γενικό Δικαστήριο αποφασίζει για την κατανομή των δικαστικών εξόδων.

164 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι οι διάδικοι ηττήθηκαν εν μέρει, καθένας εξ αυτών πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση SGS 24/00008 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 7ης Μαρτίου 2024, κατά το μέρος που το Συμβούλιο, πρώτον, αρνήθηκε να παράσχει πρόσβαση στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλαν η Ιταλική Δημοκρατία στις 23 Νοεμβρίου 2021 και η Δημοκρατία της Αυστρίας στις 15 Οκτωβρίου 2021, δεύτερον, αρνήθηκε να παράσχει ευρύτερη πρόσβαση στο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε η Δημοκρατία της Λιθουανίας στις 24 Νοεμβρίου 2021 και, τρίτον, απέκλεισε τη δυνατότητα να παρασχεθεί μερική πρόσβαση στα λοιπά έγγραφα που προσδιορίζονται στο σημείο 33 της απόφασης αυτής, ήτοι στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλαν η Ιρλανδία στις 16 Οκτωβρίου, 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020 καθώς και στις 19 Φεβρουαρίου, 2 Αυγούστου, 19 Οκτωβρίου, 21 Οκτωβρίου και 3 Νοεμβρίου 2021, η Γαλλική Δημοκρατία στις 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020, η Ιταλική Δημοκρατία στις 22 Οκτωβρίου και 16 Νοεμβρίου 2020 καθώς και στις 6 Αυγούστου 2021, και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου στις 26 Οκτωβρίου 2020 καθώς και στις 4 Αυγούστου, 19 Οκτωβρίου και 2 Νοεμβρίου 2021.

2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

3) Το Συμβούλιο και ο Martijn Frederik Nouwen φέρουν έκαστος τα δικαστικά έξοδά τους.

Kornezov Petrlík Kingston

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Σεπτεμβρίου 2025.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά . 2

Αιτήματα των διαδίκων 4

Σκεπτικό 4

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ελλιπής ή πλημμελής εξέταση της αίτησης πρόσβασης ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας 4

Επί της πρώτης αιτιάσεως, η οποία αφορά ελλιπή ή πλημμελή εξέταση της αίτησης πρόσβασης 5

Επί της δεύτερης αιτίασης, η οποία αφορά έλλειψη αιτιολογίας σε σχέση με τη μέθοδο αναζήτησης που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να δοθεί απάντηση στην αίτηση πρόσβασης 7

Επί του πρώτου, του δευτέρου, του τρίτου και του τέταρτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, τα οποία αφορούν αδικαιολόγητη άρνηση παροχής πρόσβασης στα επίδικα έγγραφα ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας 9

Επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά εσφαλμένη εκτίμηση από το Συμβούλιο των λόγων που προέβαλαν τα κράτη μέλη για να αντιταχθούν στη γνωστοποίηση των ζητηθέντων εγγράφων και ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας, καθώς και επί του δευτέρου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά ανακρίβεια του πραγματικού πλαισίου στο οποίο στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση και ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας 10

Επί του τρίτου και του τέταρτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, τα οποία αφορούν απουσία κινδύνου να θιγούν, αντιστοίχως, η προστασία των διεθνών σχέσεων και η προστασία της δημοσιονομικής, νομισματικής ή οικονομικής πολιτικής της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας 14

– Επί του προκαταρκτικού ζητήματος εάν τα επίδικα έγγραφα καλύπτονται από γενικό τεκμήριο εμπιστευτικότητας 14

– Επί της εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α′, τρίτη και τέταρτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001 στα επίδικα έγγραφα, καθώς και επί της τήρησης της υποχρέωσης αιτιολογήσεως 17

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι το Συμβούλιο όφειλε να παράσχει μερική πρόσβαση στα επίδικα έγγραφα στα οποία δεν επετράπη η πλήρης πρόσβαση ή, τουλάχιστον, ανεπάρκεια της σχετικής αιτιολογίας 23

Επί του πέμπτου σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά κατάχρηση εξουσίας 26

Συμπέρασμα 27

Επί των δικαστικών εξόδων 28